

הפיקוח על הוראת העברית בעל יסודי בחינוך הערבי

יחידת הוראה בנושא: גיבורי על וגיבורים אמיתיים

רעה A2

הכינה המורה : חנאן חאג פוחמד

**ד"ר האני מוסא
מפפ"ר על הוראת העברית
בעל יסודי בחינוך הערבי**

מטרות

מטרות הלמידה

- קריאה: להבין נקודות עיקריות בשני טקסטים קצרים (אחד על גיבור על, אחד על גיבור אמיתי).
- שפיעה: להבין מידע מפורט חלקית מתוך הקלטה קצרה על מעשה גיבור.
- דיבור: לתאר בעל פה מי הוא הגיבור ומה הוא עשה (30–60 מילים).
- כתיבה: לכתוב פסקה קצרה (5–8 משפטים) המתארת גיבור אמיתי/בדוי ומסבירה למה הוא גיבור.
- מיומנויות שפה: להרחיב אוצר מילים של תכונות (אמיץ, נדיב, חזק, מסכן, עוזר), פעלים חשובים (הציל, עזר, נאבק), שימוש בסיסי בזמן עבר/הווה והקשרים של בגלל/לכן/אבל.

מסוגלות התלמיד/ה (CAN DO)

- התלמידים מסוגלים להביע דעה: מי הוא הגיבור בעיניהם ולנמק למה.
- התלמידים מסוגלים להבין משפטים ושימושים תכופים הנוגעים לנושאים מוכרים (למשל תיאורי אנשים, פעולות).
- התלמידים מסוגלים לקרוא טקסטים קצרים פשוטים על נושאים מוכרים ולהבין רעיונות עיקריים.
- התלמידים מסוגלים להשתתף בשיחה קצרה על תחומי עניין פשוטים ולתאר אנשים, פעולות ורגשות במילים פשוטות.
- התלמידים מסוגלים לכתוב טקסט קצר ופשוט (פסקה) על נושא מוכר – למשל לתאר גיבור ולציין מדוע הוא גיבור.

אוצר מילים

מילות השוואה/ניגוד

אבל, וגם, בניגוד ל.

שמות עצם

קהילה, מתנדב, תרופה,

עזרה, אש, חילוץ, רופא/ה,

שכן, מעשה, שלום, חוט.

פעלים ושמות פועל

עוזר, מציל, פוחד, דואג,

מתנדב, לסכן, לעזור, מתנדב,

לדאוג, לשמור על, לדווח,

לקחת סיכון, להרגיש, לעוף,

לשגר, להעלים, מבוהל.

תכונות

גיבור, תכונה, אמיץ,

(אופי), כוח, חלש, חזק,

חפלה, עזרה, אחריות, לב

טוב, אמונה, הצלחה, קסם,

אחריות, ערך, צדק,

תעוזה.

תכנון היחידה

שלב א: פתיחה-
הנעה וסקרנות

שלב ב: חשיפה-
שני סיפורים
בנושא גבורה

שלב ג:
יצירה והפקה

הערכה עצמית

שלב א: פתיחה הנעה וסקרנות

להאזנה לחץ
כאן

הטקסט:
החכם והעקרב

פעילות: מהי
גבורה אמיתית

לחץ כאן להזנה

הבנת הנשמע הַחֶכֶם וְהַעֲקָרָב

יָשַׁב זָקֵן חָכָם עַל שֹׁפֵת נָהָר וְהִתְבּוֹנֵן בְּיָפִי שְׁסָבִיבוֹ, מְמַלְמֵל לְעַצְמוֹ מְלִים שְׁקֻטוֹת. פְּתֹאוֹם רָאָה עֲקָרָב שֶׁנָּפַל לַמַּיִם וְהֵחֵל מְפַרְפֵּר, מְנַסֶּה לְהַצִּיל אֶת עַצְמוֹ מִטְּבִיעָה. הַחֶכֶם הֶחְלִיט לְעֹזֵר לוֹ, שָׁלַח אֶת יָדוֹ – אֵךְ הָעֲקָרָב עָקַץ אוֹתוֹ. הוּא מָשַׁךְ אֶת יָדוֹ בְּצַעֲקַת כְּאַב, אֵךְ לֹא וָתֵר. שׁוּב נָסָה, וְשׁוּב נֶעְקַץ. לְמִירוֹת הָעֲקִיצוֹת וְהַכְּאַב, הַמְּשִׁיךְ הַחֶכֶם בְּנִסְיוֹנוֹתָיו – עַד שֶׁהֲצִיחַ לְהַצִּיל אֶת הָעֲקָרָב מִן הַמַּיִם. אָדָם שֶׁצָּפָה בּוֹ מֵרְחוֹק צָעַק וְאָמַר לוֹ: "מִדּוּעַ אַתָּה עוֹזֵר לְעֲקָרָב הַזֶּה? הוּא פָּגַע בְּךָ וְגָרַם לְךָ כְּאַב! הוּא לֹא רָאוּי לְטוֹב שְׁעַשִּׂיתָ לוֹ. "הַחֶכֶם חִידָ וְעָנָה: "הָעֲקָרָב פָּעַל עַל פִּי טְבִיעוֹ – הוּא עָקַץ. וְאֲנִי פוֹעֵל עַל פִּי טְבִיעִי – אֲנִי עוֹזֵר." וְאָמַר לוֹ: הַגְּבוּרָה הָאֲמִתִּית הִיא לֹא בְּכַח הַיָּד, אֶלָּא בְּכַח הַלֵּב – לְבַחֵר בְּטוֹב, גַּם כְּשֶׁזֶה כּוֹאֵב."

פעילות: מהי
גבורה אמיתית

פעילות "מהי גבורה אמיתית?"

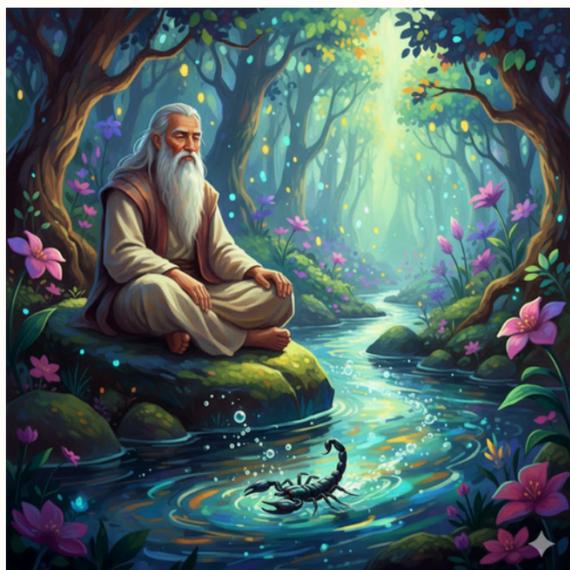
דיון קצר

משחק התאמת
ערכים

פעילות- סדר
אירועים

המשך

פעילות "מהי גבורה אמיתית?"

דיון קצר

מי נפל למים?

מה עשה הזקן?

מה עשה העקרוב?

איך הרגיש הזקן?

מילים עוזרות:
עוזר, כואב, לא
מוותר, גיבור,
עקרוב, זקן וכו'..

חזור לדף
הראשי

שלב ב: שלב החשיפה

סיפור
"הרופא הפלא"

פעילות 3

גיבור אמיתי מול גיבור
על-מה דומה ומה
שונה!?

פעילות 2

שאלות הבנת הנקרא
דף עבודה

פעילות 1

דיון קצר סביב
הסיפור

"טו הרופא הפלא – הסיפור של עלי"
(בהשראת "الطبيب المعجزة")

גיבור אמיתי (בהשראת "רופא הפלא" "الطبيب المعجزة")

" הַרֹפֵא הַפְּלֵא – הַסִּיפּוֹר שֶׁל עָלִי "

עָלִי הָיָה יֶלֶד מֵיַחַד. הוּא נוֹלָד בַּמְשֻׁפָּחָה עֲנִיָּה בְּכֶפֶר קָטָן, אָבֵל כָּבֵר מִיִּלְדוֹת כָּלֶם הַבְּחִינּוֹ שֶׁהוּא שׁוֹנֶה, הוּא הָיָה אוֹטִיסְט אָבֵל חָכֵם מְאֹד וַיֵּדַע מָה רָצָה מֶהַחַיִּים. הוּא כִּמְעַט לֹא דִבֵּר, הִתְקַשָּׁה לְהִסְתַּכֵּל בְּעֵינָיִם שֶׁל אֲנָשִׁים – אָבֵל זָכַר כָּל פֶּרֶט קָטָן שֶׁרָאָה.

בְּבֵית הַסֵּפֶר הַיְלָדִים לֹא הִבִּינּוֹ אוֹתוֹ. הֵם צָחֲקוּ עָלָיו, קָרְאוּ לוֹ "מוֹזָר". אָבֵל הוּא לֹא כֶּעֶס. הוּא פָּשׁוּט חָלֵם חֲלוֹם אֶחָד: "שִׂאֵף אָדָם לֹא יָמוּת."

הוּא הָיָה מְאֹד תָּלוּי בְּאָחִיו הַגָּדוֹל עַד שֶׁבְּאַחַד הַיָּמִים נִפְטַר בְּתֵאוֹנָה קָשָׁה, עוֹלָמוֹ שָׁל עָלִי הִתְפָּרַק. אָבִיו לֹא יָדַע לְהִתְמוּדָד וְדָחָה אוֹתוֹ.

אָבֵל אִז הוֹפִיעַ בְּחַיּוֹ ד"ר עֵאדֵל, רוֹפֵא טוֹב לֵב שֶׁרָאָה בּוֹ אֶת מָה שִׂאֲחֵרִים לֹא רָאוּ.

המשך

גיבור אמיתי (בהשראת "רופא הפלא" "الطبيب المعجزة")

"טו הרופא הפלא – הסיפור של עלי"

הוא הבין שעלי לא רק שונה – הוא גאון אמיתי. ד"ר עאדל טפח אותו, למד אותו רפואה, ועודד אותו להאמין בעצמו. עם השנים, עלי למד רפואה, וסיים את הלמודים בהצטינות. יום אחד, בדרךנו לראיון עבודה בבית חולים גדול באיסטנבול, קרה דבר בלתי צפוי. הוא היה בשדה התעופה, כשפתאום נשמע קול נפץ חזק. זכוכית מהתקרה קרסה על אנשים וילד קטן נפל על הרצפה, פצוע קשה. רופא אחד קפא במקומו, אחר צעק להזעיק אמבולנס. אבל עלי רץ מיד אל הילד. הוא ראה שחתיכת זכוכית גדולה נתקעה בצווארו של הילד. הוא הביט בעיניו, נשם עמק, ולחש לעצמו: "אני חייב להציל אותו".

המשך

גיבור אמיתי (בהשראת "רופא הפלא" "الطبيب المعجزة")

" הַרֹפֵא הַפְּלֵא – הַסִּיפּוּר שֶׁל עָלַי "

בְּעֲדֵינֹת מִדְּהִימָה הוּא עָצַר אֶת הַדָּמוּם, לַחֵץ בְּדִיוֹק בַּמָּקוֹם הַנָּכוֹן, וּבִקְשׁ מֵאַנְשִׁים לְהִבִּיא מַיִם
 וְחִלְצָה נְקִיָּה. כָּל תְּנוּעוֹתָיו הָיוּ מְדוּיָקוֹת וְשִׁקְטוֹת, כְּאִלוּ יָדַע בְּדִיוֹק מָה עָלָיו לַעֲשׂוֹת.
 כְּעִבּוֹר דְּקוֹת סְפוּרוֹת הִגִּיעוּ אֲנָשֵׁי הַהֲצֵלָה – וְהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ לְמָה שֶׁרָאוּ.
 הָרֹפֵא הִתְרוֹן אָמַר לוֹ: "אִם לֹא הֵייתָ כָּאֵן, הֵיָלֵד הָיָה מֵת. אִתָּה בְּאַמְתּוֹת רֹפֵא פְּלֵא".
 עָלַי חֵיידֶךָ בְּמִבּוֹכָה וְאָמַר בְּשִׁקְטוֹ: "אֲנִי רַק עָשִׂיתִי אֵת מָה שֶׁלְּמַדוּ אוֹתִי – לְהִקְשִׁיב לְלֵב".
 הָרֹפֵא עָלַי הוֹכִיחַ שֶׁגְּבוּרָה אֲמִתִּית נִמְדָּדֶת בְּלֵב, לֹא בַּכּוֹחַ – עַל.

חזרה לטקסט

המשך

אוצר מילים

מילה / צירוף	תרגום לערבית	משמעות בעברית פשוטה	הקשר בסיפור
אוטיסט	مُتَوَحِّد	אדם עם הפרעה נוירולוגית שמשפיעה על תקשורת וחברה.	עלי היה אוטיסט.
התפרק	انهار	נשבר לגמרי, התמוטט נפשית.	עולמו של עלי התפרק.
דחה אותו	رَفَضَهُ / أَبْعَدَهُ	לא קיבל אותו, הרחיק אותו.	אביו לא ידע להתמודד ודחה אותו.
גאון אמת	عَبْقَرِي حَقِيقِي	אדם חכם מאוד במיוחד.	ד"ר עאדל הבין שעלי הוא גאון.
טפח	اغتنى به / رَعَاهُ	גידל ותמך בו, דאג להתפתחותו.	ד"ר עאדל טיפח אותו ולימד אותו.
בהצטיינות	بِتَفَوُّقٍ / بِجَدَارَةٍ	בצורה מעולה, עם ציונים גבוהים במיוחד.	סיים את הלימודים בהצטיינות.
בלתי צפוי	غَيْرٌ مُتَوَقَّع	משהו שקרה בלי שאפשר היה לדעת מראש.	קרה דבר בלתי צפוי.
קרסה	انهارت	נפלה והתמוטטה פנימה.	זכוכית מהתקרה קרסה.
קפא	تجمد	נעצר במקום ולא זז מרוב בהלה.	רופא אחד קפא במקומו.
לחש	همس	דיבר בשקט מאוד.	לחש לעצמו: "אני חייב להציל אותו".
בעדינות מדהימה	بلطف مدهش	ברכות וזהירות יוצאות דופן.	עצר את הדימום בעדינות מדהימה.
פלא	مُعْجِزَةٌ	דבר מדהים ויוצא דופן.	אתה באמת רופא פלא.
במבוכה	بخجل / يخجل	בביישנות קלה, הרגשה לא נוחה.	עלי חיך במבוכה.
גבורה אמיתית	شجاعة حقيقية	אומץ שמגיע מהלב, לא מהכוח	המעשה של עלי כשהציל את הילד.

פעילות 1

דיון קצר סביב הסיפור

נושא הפעילות: גבורה שקטה מול גבורה רועשת, וההכרה בכוח הטמון בשונות.

שאלה מרכזית:

ראינו שבשדה התעופה היו שלושה סוגי תגובות לאסון:

- רופא א' (קפא במקום): הוכרע על ידי הפחד.
- רופא ב' (צעק להזעיק אמבולנס): פעל, אבל באופן רגיל.
- עלי (רץ מיד, פעל בשקט ובדיוק): פעל בגבורה.

האם הייתם מגדירים את מה שעלי עשה כגבורה אמיתית. ולמה? מה עלי עשה שונה מהרופאים האחרים ברגע האמת?"

"הסיפור התחיל בזה שעלי היה 'פוזר' ושונה. ד"ר עאדל, לעופת זאת, ראה בו 'גאון אמיתי'. איך השקט וה'שונות' של עלי הפכו דווקא לחוזקה שלו ברגע ההצלה? האם ד"ר עאדל הוא גם סוג של גיבור בסיפור? למה כן או למה לא?"

משפטי עזר:

- גיבור יכול...
- אני חושב/ת שצריך...
- זה נכון ל...
- זה לא טוב כי...
- היכולת של עלי.....
- למרות הקושי עלי.....

למדנו ש:

"הגבורה הגדולה ביותר היא לא לצעוק, אלא לפעול בדממה ובדיוק כדי להפוך חלום להצלה - אפילו כשכל העולם קורס סביבך."

המשך

פעילות 3 : גיבור אמיתי מול גיבור על- מה דומה ומה שונה?! גיבור-על

☀️ וונדר וומן – גיבורת השלום והאמת

בְּלִילָה חָשׂוּךְ בְּעִיר הַגְּדוּלָה, הִבְהִיבוּ אִוְרוֹת מְשֻׁטָּרָה.
עָשׂוּן עָלָה מִבְּנֵי גְבוּהָ, וְאֲנָשִׁים צָעֲקוּ לְעֶזְרָה.

בְּתוֹךְ כַּמָּה שְׁנֵיּוֹת, בְּשָׁמַיִם הוֹפִיעָה דְמוֹת חֲזָקָה עִם גְּלִימָה אֲדָמָה וְזֶהָבָה – וּוֹנְדֵר וּוּמָן!
הִיא עָפָה בְּמַהִירוֹת לְעֶבֶר הַבְּנֵי הַבוֹעֵר. עָשׂוּן סָמִיד מִיֵּלָא אֶת הָאוֹיֵר, אֲבָל הִיא לֹא פָּחְדָה.
בְּקוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית רָאֲתָה יִלְדָה קֹטְנָה בּוֹכָה לְיַד חֵלוֹן.

וּוֹנְדֵר וּוּמָן נִכְנְסָה דֶרֶךְ הַחֵלוֹן, הִרִימָה אֶת הַיִּלְדָה בְּיָדֶיהָ וְאָמְרָה בְּרִגְעָה: "אֵל תִּדְאָגִי, אֲנִי כָּאֵן. נִצָּא יַחַד."

הִיא פָּרְצָה דֶרֶךְ הַקִּיר בְּעֶזְרַת הַפְּגָן הַחֲזָק שְׁלָהּ, וְעָפָה הַחוּצָה לְשָׁמַיִם.
הֶהָמוֹן מָחָא כְּפִים. אֲבָל וּוֹנְדֵר וּוּמָן שָׁמָּה לֵב לַגֵּבֵר עוֹמֵד בְּצַד, נִרְאָה מְתוּחַ מְאֹד.
הִיא הִרְגִישָׁה שְׁמִשָּׁהוּ לֹא בְּסִדֹּר. הִיא שָׁלְפָה אֶת חֶבֶל הָאֵמֶת וְשִׁאלָה: "מָה אֲתָה עוֹשֶׂה כָּאֵן?"

הַגֵּבֵר נָגַע בְּחֶבֶל וְאָמַר מִיֵּד: "אֲנִי זֶה שְׁהָצִית אֶת הַבְּנֵי. רָצִיתִי לְנַקֵּם בַּמְּנַהֵל שְׁלִי!"
הֶהָמוֹן נָדָהֶם. וּוֹנְדֵר וּוּמָן הִסְתַּכְּלָה עֲלֵיו בְּעֵינַיִם טוֹבוֹת וְאָמְרָה: "נִקְמָה לֹא מִחֲזִירָה צָדִי
רַק גּוֹרֶמֶת לְעוֹד כָּאֵב." הִיא מָסְרָה אוֹתוֹ לְמִשְׁטָרָה, וְחֲזָרָה לְשָׁמַיִם.
בְּלִבָּה חֲשְׁבָה: "הַכֹּחַ הָאֵמֶתִי שֶׁל גִּבּוֹר הוּא לֹא בְּשָׂרִירִים – אֶלָּא בְּלֵב טוֹב."

אחרי קריאת הטקסט

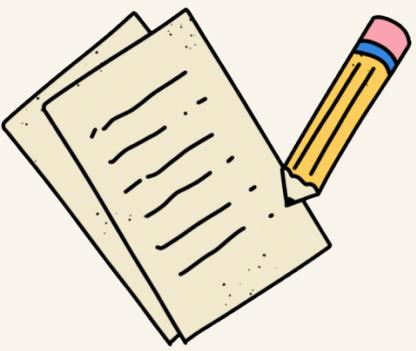
"ווינדר וומן"

משחקים את המשחק הבא:

גיבור-על לעומת גיבור אמיתי – מה

דומה ומה שונה?

המשך

שלב ג: יצירת קומיקס

יצירת קומיקס בנושא "גבורה אמיתית או גבורה דמיונית" 🎨
מטרה: להביע בדרך יצירתית את הנושא של גבורה 🎯
– אמיתית או דמיונית – דרך סיפור מקורי משלכם!

מהו קומיקס? 💬

קומיקס הוא סיפור שמסופר בעזרת תמונות ויבלוני דיבור.
בכל תמונה רואים מה הדמויות עושות, אומרות וימרגישות.
הקומיקס עוזר לנו להבין את הסיפור בצורה מהנה, מצחיקה וצבעונית.

הבא

שלב העבודה

שלב 1 - בחירת נושא

בחרו גיבור או גיבורה לסיפור שלכם:
גיבור־על עם כוחות מיוחדים ♀🦸
גיבור אמיתי מהחיים (רופא, מורה, תלמיד, הורה, שכן...)
או גיבור רגיל שעשה מעשה אמיץ! 🧠
שאלו את עצמכם:
מה גורם לו להיות גיבור? באיזה רגע של גבורה תתמקדו?

שלב 2 - תכנון העלילה

חישבו על שלושת השלבים של הסיפור שלכם:
1. תחילת הסיפור - מי הגיבור? איפה הוא נמצא? מה הבעיה או האתגר?
2. אמצע הסיפור - איך הגיבור מתמודד עם הקושי או הסכנה?
3. סוף הסיפור - איך הוא מצליח? מה המסר או הלקח?

טיפ: תוכלו לכתוב רעיונות על דף לפני שתתחילו ליצור באתר.

שלב 3 - יצירה באתר היכנסו לקישור:

<https://www.storyboardthat.com/he/-maker-comic>

הנחיות לעבודה באתר

הנחיות

<https://www.storyboardthat.com/he/-/maker-comic>

- הוסיפו כותרת לקומיקס.
- תוכלו לתת לגיבור שם מיוחד.
- הקפידו להוסיף סוף מפתיע או מרגש.

כנסו לקישור ובצעו את השלבים הבאים:

1. בחרו תבנית – 3 עד 6 מסגרות (תלוי באורך הסיפור שלכם).
2. הוסיפו דמויות – בחרו גיבור, אנשים נוספים, ואפילו חפצים חשובים.
3. צרו רקעים – מקומות שבהם מתרחשת העלילה (רחוב, בית חולים, עיר, יער...).
4. כתבו בלוני דיבור וחשיבה – מה הדמויות אומרות או חושבות.
5. הוסיפו טקסט קצר מתחת לכל תמונה – כדי להסביר מה קורה.

טיפים להצלחה:

- השתמשו בצבעים ובפנים שמביעים רגשות – זה הופך את הקומיקס לחי ומעניין.
- שלבו דמיון ומציאות – גם גיבור אמיתי יכול להיות "גיבור-על בלב".
- המסר שלכם חשוב! אל תשכחו להראות מהי גבורה אמיתית לדעתכם.

בסיום היצירה:

- שתפו את הקומיקס בכיתה.
- הסבירו בקצרה:
- למה בחרתם את הדמות הזו?
- מהו מעשה הגבורה שלה?
- מה המסר שרציתם להעביר?

הערכה עצמית

שם:	כתובת:
כיתה:	תאריך:

דירוג					שאלות

מסכים מאוד	מסכים	מסכים קצת	כמעט לא מסכים	לא מסכים בכלל	

☐	1. אני יכול/ה להבדיל בין גיבור אמיתי לגיבור על.

☐	2. אני יכול/ה לספר על משעה גבורה.

☐	3. למדתי מילים חדשות הקשורות לגבורה.

☐	4. אני מצליח/ה להבין סיפור בעברית ולענות על שאלות עליו.

☐	5. אני יודע/ת לכתוב פסקה קצרה על ה"גיבור שלי".

☐	6. אני מסוגל/ת להשתתף בשיחה ולהביע את דעתי בעברית דבורה.

☐	7. נהניתי מהפעילויות: הסיפורים, ההשוואה ויצירת הקומיקס.

☐	8. אני מרגיש ביטחון להשתמש בעברית כתובה ודבורה.

ותודה על זמנך ומשובך

בהצלחה!
אם יש לך שאלות
מסקרנות, אל תהסס
לשאול.

